

जिल्हा
सामाजिक व आर्थिक
समालोचन

नांदेड जिल्हा

२०००-२००१

अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय
महाराष्ट्र शासन
मुंबई

फक्त कार्यालयीन उपयोगासाठी

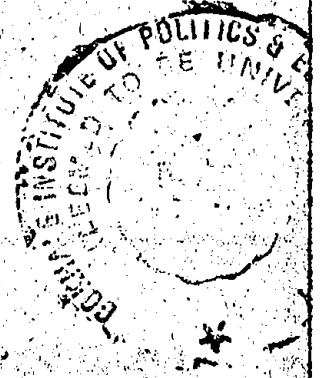
जिल्हा सामाजिक व
आर्थिक समालोचन

जिल्हा : नांदेड

2000-2001

अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय
महाराष्ट्र शासन

जिल्हा सांख्यिकी कार्यालय, नांदेड

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन 2000-2001

जिल्हा नांदेड

अनुक्रमाणिका

तक्ता क्रमांक	विषय	पृष्ठ क्रमांक
1	2	3
	भाग - I	
	अ) दृष्टीक्षेपात जिल्हा	1 to 4
	ब) जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन	1 to 9
	भाग II	
	जिल्हा सांख्यिकी गोषवारा (विविध माहितीचे सांख्यिकीय तक्ते)	
	1 क्षेत्रफळ व लोकसंख्या	
1.1	1991 च्या जनगणनेनुसार तालुकावार क्षेत्रफळ, घरे व 2001 च्या जनगणनेनुसार लोकसंख्या	1 to 2
1.2	1951 पासूनच्या लोकसंख्येमधील दशवार्षिक फरक (2001 चे आकडे पूर्ण अंकात)	3 to 6
1.3	1991 च्या जनगणनेप्रमाणे लोकसंख्या गटानुसार गावांचे तालुकावार वर्गीकरण	7
1.4	1991 च्या जनगणनेप्रमाणे लोकसंख्या गटानुसार शहराचे तालुकावार वर्गीकरण	8
1.5	1991 च्या जनगणनेप्रमाणे कामकरणां व काम न करणां यांची संख्या	9 to 10
1.5 B	1991 च्या जनगणनेनुसार मुख्यतः काम करणाऱ्या व्यक्तींची उद्योग गट निहाय क्षेत्र निहाय विभागणी	11
1.6 A	लोकसंख्येचे दयोगटानुसार वर्गीकरण - जनगणना 1991	11
1.6 B	लोकसंख्येचे धर्मानुसार वर्गीकरण - जनगणना 1991	11
1.7	1991 च्या जनगणनेनुसार अनुसूचित जाती व जमाती करिता आकडेवारी	12
1.8	भिती /उपरे या साठी वापरलेल्या साधन सामग्रीनुसार घरांचे वर्गीकरण (1991 जनगणना)	12
1.9	आकार व मालकी स्थितीनुसार ग्रामीण/नागरी क्षेत्रातील कुटुंबांचे वर्गीकरण (1991 जनगणना)	13
1.10	जनगणना घरे आणि ह्यांचा वापर 1991 ची जनगणना	14
1.11	क्षेत्रवार जिल्हा उत्पन्न व दर डोई उत्पन्न जिल्हा उत्पन्न चालू किंमतीनुसार	15
1.12	क्षेत्रवार जिल्हा उत्पन्न व दर डोई जिल्हा उत्पन्न स्थिर (1993-94) किंमतीनुसार	16
	(2) हवामान	
2.1	निवडक केंद्रातील पर्जन्य दिवसांची संख्या व एकूण पर्जन्य 2000	17 to 18
2.2	निवडक केंद्रातील कमाल व किमान तापमान 2000	19
	(3) शेती	
3.1	तहसिलनिहाय जमीनीचा वापर 1996-97 व 1997-98	20 to 21
3.2	तहसिलनिहाय निरनिराळ्या पीकाखालील क्षेत्र 1996-97 व 1997-98	22 to 24
3.3	जिल्हयातील मुख्य पीकांचे दर हेक्टरी उत्पन्न व एकूण उत्पादन 2000-2001	25
3.4	विविध साधनांनी ओलिताखालील क्षेत्र 1996-97 व 1997-98	26
3.5	निरनिराळ्या पीकाखालील ओलीतांचे क्षेत्र 1996-97 व 1997-98	27 to 28
3.6 A	तालुकावार सिंचन विहीरी व इतर विहीरींची संख्या 1996-97 व 97-98	29
3.6 B	तालुकावार कुपनलिका चालू असलेले, हातपंप व विद्युत पंपाची संख्या 2000-2001	29
3.7	विहीरी खेरीज लघुपाटबंधारेची कामे 2000-2001	30
3.8	जिल्हयातील मोठे व मध्यमपाटबंधारे प्रकल्पामुळे सिंचणक्षेत्र व मिळणारे फायदे जून 2000 अखेर	31 to 33
3.9	विहीत धारण जमीनीच्या संख्या व ह्यांचे क्षेत्रफळ ओलिताखालील असलेली वहीत धारण जमीन आणि ओलिताखालील निव्वळ क्षेत्र व प्रकारानुसार क्षेत्रफळ श्रेणीनुसार वहीतधारण जमीनीची संख्या	34 to 35
3.10	कृषिविषयक अवजारे : कृषिगणना 1997	35
3.11	दुष्काळ टंचाई व टंचाई सदृश परिस्थितीची माहिती 1999-2000	36
3.12	टंचाईच्या पुर्वतिहासानुसार कठीण व इतर टंचाई ग्रस्त भाग ठरविण्याबाबत माहिती वर्ष 99-00	37
	(4) पशुसंवर्धन वने व मत्स्यव्यवसाय	
4.1	तहसिलवार पशुधन 1997 पशुगणनेप्रमाणे	38 to 40
4.2	जिल्हयातील पशुवैद्यकीय संस्थांची तालुकावार संख्या 2000-2001	41
4.3	रोगाच्या प्रकारानुसार पशुच्या मृत्यूची संख्या 2000-2001	42
4.3 A	विविध पशुवैद्यकीय संस्थांचे कार्य वर्ष 2000-2001	42
4.4	मान्यताप्राप्त पशुवधगृहे आणि प्रत्येक पशुवधगृहात कत्तलकेलेले पशुची संख्या 2000-2001	43
4.5	जिल्हयातील वनक्षेत्र 2000-2001	43
4.6	जिल्हयातील मुख्य व गौण वन उत्पादने 2000-2001	44
4.7	जिल्हयातील भुजल मत्स्यव्यवसाय वर्ष 2000-2001	44
	(5) उद्योग व खनिजे	
5.1	कारखान्यातील कामगारांची दैनिक सरासरी संख्या वर्ष 2000	45
5.2	चालू कारखान्याचे व कामगारांच्या संख्येनुसार उद्योगनिहाय वर्गीकरण वर्ष 2000	46 to 47
5.3	कामाच्या दिवसाच्या संख्येनुसार कारखान्याचे वर्गीकरण वर्ष 2000	48 to 49
5.4	उद्योगाच्या महत्त्वाच्या बाबींची आकडेवारी	50

1	2	3
5.5	रोजगार विनीमय केंद्रातील आकडेवारी वर्ष 2000-2001	51
5.6	व्यवसाय मार्गदर्शन कार्यक्रम वर्ष 2000-2001	52
5.7	कर्मचारी गणना कर्मचा-यांची संख्या वर्ष 2000	52
5.8	निरनिराळ्या उद्योगातील रोजगार 31 मार्च 2001 ला संपणा-या वर्षाकरिता	53
5.9	विद्युतीकरण झालेल्या शहरांची व ग्रवांची संख्या व ह्यांची लोकसंख्या 31 मार्च 2001 अखेर	54
5.10	विजेचा वापर 2000-2001 या वर्षाकरिता आर्थिक गणना 1998 प्रमाणे	54
5.11	कृषि व बिगर कृषि उद्योग	55
5.12	प्रमुख उद्योगानुसार उद्योगांची संख्या आणि सर्वसाधारणपणे नेहमी काम करणा-या कामगारांची संख्या	56
5.13	महत्वाच्या उद्योगगटानुसार कृषि व बिगर कृषि आस्थापनांची संख्या	56
5.14	महत्वाच्या उद्योगगटानुसार कृषि व बिगर कृषि आस्थापनांतील कामगारांची संख्या	57
5.15	बिगर कृषि सहकारी आस्थापना (सर्व उद्योगगट एकत्र)	57
5.16	उद्योग गटानुसार सहकारी औद्योगिक संस्था व रोजगार यांची संख्या	58
5.17A	वस्तु निर्माण व दुरुस्ती सेवा या गटातील स्वकार्यात उद्योगाची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या	58
5.17B	वस्तु निर्माण व दुरुस्ती सेवा या गटातील आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या	59
5.18 A	घारूक व किरकोळ व्यापारामधील स्वकार्यात उद्योगाची संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या	59
5.18 B	घारूक व किरकोळ व्यापार उद्योगगटांतील आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या	60
5.19 A	सामुहिक, सामाजिक व व्यक्तीगत सेवामधील एकूण स्वकार्यात उद्योगाची संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या	60
5.19 B	सामुहिक, सामाजिक व व्यक्तीगत सेवामधील आस्थापनेची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या	61
5.20 A	सर्व उद्योगगट मिळून एकत्र स्वकार्यात उद्योगाची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या	61
5.20 B	सर्व उद्योगगट मिळून एकत्र उद्योग गटातील आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या	62
	(6) सहकार	
6.1	जिल्हयातील विविध प्रकारच्या सहकारी संस्था	63
6.2	जिल्हयातील सर्वप्रकारच्या सहकारी संस्थांची माहिती	63
6.3	जिल्हयातील सहकारी संस्थांची लेखा परिक्षण वर्गाप्रमाणे वर्गवारी	64
6.4	जिल्हयातील राज्य आणि जिल्हा पातळीवरील सहकारी बँकेचे कार्य	64
6.5	जिल्हयातील प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थांचे कार्य	65
6.6	जिल्हयातील शेतकरी सेवा संस्थांचे कार्य	66
6.7	जिल्हयातील आदिवासी सहकारी संस्थांचे कार्य	67
6.8	जिल्हयातील प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थानी दिलेले पीक कर्ज	68
6.9	जिल्हयातील शेतकरी सेवा संस्थानी दिलेले पीक कर्ज	68
6.10	जिल्हयातील आदिवासी सहकारी संस्थानी दिलेले पीक कर्ज	69
6.11	जिल्हयातील बिगर कृषि सहकारी पतसंस्थांचे कार्य	69
6.12	जिल्हा आणि प्राथमिक पणन संस्थांचे कार्य	70
6.13	जिल्हयातील उत्पादक संस्था आणि सामाजिक सेवा संस्थांचे कार्य	71
6.14	उत्पादक संस्था आणि सामाजिक सेवा संस्था यांचे प्रमुख कार्यांचा तपशिल	72
6.15	जिल्हयातील नियंत्रित बाजारपेठांची माहिती 31/3/2001 अखेर	73 to 74
6.16	जिल्हयातील सवकारांची संख्या आणि ह्यांनी दिलेली कर्ज	75
	(7) वैद्यकीय व आरोग्य सेवा	
7.1	सार्वजनिक व अर्थ सहाय्यीत संध्यामार्फत उपलब्ध असलेले वैद्यकीय सुविधांची माहिती 2000-2001	76
7.2	नोंदणी केलेल्या जन्म मृत्यूची संख्या 2000	77
7.3	विविध कारणानुसार मृत्यूची संख्या 2000	77
7.4	माता बाल संगोपन कार्यक्रम अंतर्गत लस टोचणी 2000-2001	78
7.5	जिल्हयातील कुटूंब नियोजन केंद्रांची संख्या 2000-2001	78
	(8) शिक्षण	
8.1	2001 च्या जनगणनेनुसार तालुकावार साक्षरता	79
8.2	शैक्षणिक संस्था आणि शिक्षकांची विद्यार्थ्यांची संख्या 1999-2000	80
8.3	पुर्व प्राथमिक, प्राथमिक, माध्यमिक व महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांची स्तरनिहाय संख्या आणि मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांची वर्गवारी	80 to 81
8.4	इतर प्रकारच्या शैक्षणिक संस्थांची माहिती 1999-2000	82
8.5	आर्थिकदृष्ट्या मागासलेल्यांना मिळणारी मोफत शिक्षणाची सवलत 1999-2000	83
8.6	प्राथमिक शिक्षणावरील खर्च 2000-2001	83

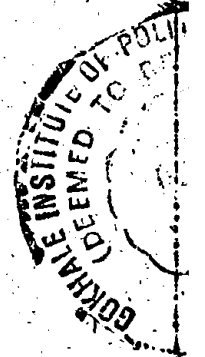
1	2	3
8.7	जिल्हयातील व्यवसाय मार्गदर्शन (कनिष्ठमहाविद्यालये) तांत्रिक शाळा (8वी ते 12वी)2000-01	84
8.8	जिल्हयातील प्रौढ शिक्षण केंद्रे	84
8.9	जिल्हयातील शिक्षकांकरिता प्रशिक्षण संस्था 1999-2000	84
	(9) परिवहन,दळणवळण व वाहतूक	
9.1 A	रेल्वेमार्गाची लांबी	85
9.1 B	रेल्वेस्थानकांची तालुकावार यादी 31-3-2001	85
9.2	प्रकार व पृष्ठभागांनुसार रस्त्याची लांबी 31 मार्च 2001 अखेर	86
9.3	वापरात असलेल्या मोटार वाहनांची संख्या 31-3-2001	87
9.4	महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळाची प्रवासी वाहतूक आकडेवारी 2000-2001	87
9.5	महत्वाच्या रस्त्यावरील वाहतूक गणना 2000	88 to 90
9.6	पोस्ट, तार खाते दुरबध्दनी सेवा व दुरदर्शन संच यांची आकडेवारी 31-3-2001	91
	(10) स्थानिक संस्था	
10.1	स्थानिक संस्थांचे उत्पन्न व खर्च 2000-2001	91
10.2	ग्रामपंचायत उत्पन्न व खर्च 2000-2001	92
10.3	जिल्हा परिषदेचे बाबवार उत्पन्न व खर्च 2000-2001	93
10.4	महानगरपालिका, कटकमंडळे व नगरपालिकांचे उत्पन्न व खर्च 2000-2001	94
	(11) वार्षिक योजना	
11.1	विविध विकास शीर्षखाली झालेला योजनांतर्गत खर्च 2000-2001	95 to 96
11.2	योजनेखालील महत्वाची भौतिक साध्ये 2000-2001	97 to 101
11.3	रोजगार हमी योजनेबाबतची माहिती 2000-2001	102
11.4	रोजगार हमी योजनेखाली घेतलेली कामे व त्यावरील रोजगार खर्च 2000-2001	102
11.5	पिण्याच्या पाण्याच्या सोई व टंचाईसंबंधी केलेल्या उपाय योजना 2000-2001	103
11.6	अधिक उत्पादन देणा-या पीकाच्या जाती व त्याखालील क्षेत्रफळ 2000-2001	104
11.7	तालुकावार रासायनिक खतांचे वाटप 2000-2001	105
11.8	साखर कारखान्याच्या आकडेवारी 2000-2001	105
11.9	दुग्ध संस्थांची संख्या 2000-2001	106
11.10	अवर्षण प्रवण कार्यक्रमाची प्रगती दशांदिगारा तक्ता 2000-2001	106
11.11	जिल्हयातील एकात्मिक आदिवासी विकास कार्यक्रमाची प्रगती व त्यावरील तरतुद व खर्च 2000-01	107
11.12	वीस कलमी कार्यक्रम 2000-2001	107
11.13	विशेष घटक योजना 2000-2001	108
11.14 A	जिल्हयाचा स्थानिक विकास कार्यक्रम (लोकसभा मतदार संघ) 2000-2001	109
11.14 B	जिल्हयाचा स्थानिक विकास कार्यक्रम (विधानसभा मतदार संघ) 2000-2001	109
11.14 C	जिल्हयाचा स्थानिक विकास कार्यक्रम (विधान परिषद मतदार संघ) 2000-2001	109
11.14 D	जिल्हयाचा स्थानिक विकास कार्यक्रम (राज्य सभा मतदार संघ) 2000-2001	109
	(12) किमती व निर्देशांक	
12.1	जिल्हयातील निवडक शेतमालाच्या सरासरी घाऊक किमती 2000-2001	110
12.2	जिल्हा मुख्यालयाच्या ठिकाणच्या महत्वाच्या वस्तूच्या मासिक सरासरी किरकोळ किमती 2000	111 to 114
12.3	कामगाराचे ग्राहक किमतीचे निर्देशांक 2000-2001	115
	(13) पोलीस, गुन्हे आणि कारागृहे	
13.1	जिल्हयातील पोलीस अधिकारी कर्मचा-यांची एकूण संख्या 2000-2001	115
13.2	गुन्ह्या संबंधी आकडेवारी 2000-2001	116
13.3	तुरुंगात दाखल केलेले गुन्हेगार 2000-2001	116
13.4	तुरुंगात दाखल झालेल्या गुन्हेगाराचे वयोगटानुसार व शैक्षणिक पात्रतेनुसार वर्गीकरण 2000-2001	117
13.5	दिवाणी व फौजदारी न्यायालयात निकालात काढलेली काम/ प्रकरणे 2000-2001	117
	(14) बँका, संयुक्त भांडवली संस्था व विमा पत्रे	
14.1	जिल्हयातील बँक कार्यालये वर्गीकृत बँकांची संख्या त्यांच्या ठेवी व कर्जे 2000-2001	118
14.2	जिल्हयातील 31/3/2000 रोजी चालू असलेल्या संयुक्त भांडवली संस्था	118
14.3	उत्तरविलेल्या विमापत्रांची संख्या व किमतीची रक्कम 2000-2001	118
	(15) संकीर्ण	
15.1	जिल्हयातील चित्रपट गृहाविषयीची आकडेवारी 2000-2001	119
15.2	जिल्हयातील गोळा केलेली अल्पबचत गुंतवणूक व खातेदारांची संख्या 2000-2001	119
15.3	तहसिलनिहाय गोळा केलेला जमीन महसूल 2000-2001	120
15.4	मुद्रणालय आणि त्यात छापलेली व प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे आणि नियतकालिके 2000-2001	121
15.5	स्वस्त धान्य दुकानांना पुरविलेले तांदूळ गडू व साखर 2000-2001	121
15.6	नागणी व वसूल केलेले धान्य	121
15.7	जिल्हयातील 1999 मधील लोकसभा व विधानसभा निवडणुकी संबंधी आकडेवारी	122
15.8	जिल्हयातील 31/3/2001 ची अधिकारी व प्रवासी यांचेसाठी असलेल्या विश्रामगृहाची तालुका निहाय यादी	133 to 124
15.9	जिल्हयातील निवडक निर्देशांकाचे कल 2000-2001	125 to 127

भाग - 1

आर्थिक समालोचन

दृष्टोक्षेपात जिल्हा
आणि
जिल्हा सामाजिक व
आर्थिक समालोचन

(1)
जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन 2000-2001
दुष्काळात जिल्हा

जिल्हा नांदेड:

अ.क्र.	बाब	परिमाण	जिल्हा	महाराष्ट्र
1	2	3	4	5
(ए)	प्राकृतिक रचना			
	अ. भौगोलिक रचना			
	1. उत्तर अक्षांश	अंश	18.15 ते 19.55	16.4 ते 22.1
	2. पूर्व रेखांश	अंश	77.7 ते 78.15	72.6 ते 80.9
	ब. हवामान			
	तापमान (1999-2000)			
	1. किमान	डिग्री सेल्सिअस	13.9 (2000)	5.0 (1999-00)
	2. कमाल	डिग्री सेल्सिअस	41.6 (2000)	47.7(1999-00)
	3. पर्जन्य	मि.मी.	854(2000)	1292.53 (1995)
	क. प्रशासकीय विभाग (2000-2001)			
	1. तहसिल	संख्या	16	353
	2. पंचायत समिती	संख्या	9	321
	3. टंचाईग्रस्त तालुके	संख्या	NA	N.A.
	4. एकात्मिक ग्रामीण विकास प्रकल्प	संख्या	8(99-2000)	N.A.
	5. शहरे	संख्या	12	378
	6. गावे (एकूण 2001 (प्रमाण)	संख्या	1612	43722
	1. निर्जन	संख्या	NA	NA
	2. वस्ती असलेली	संख्या	1612*	43722*
	7) क्षेत्रफळ	चौकिमी	10545	307713
दोन	प्रशासकीय संस्था (2000-2001)			
	1. पंचायत समिती	संख्या	9	321
	2. महानगर पालिका	संख्या	1	15
	3. नगरपालिका	संख्या	11	228
	4. कटक मंडळे	संख्या	0	7
	5. ग्रामपंचायत	संख्या	1310	27738
	6. पोलीस ठाणे	संख्या	35	908(Dec00)
	7. पोलीस ओट पोस्ट	संख्या	22	1775(Dec00)
तीन	लोकसंख्या 2001			
	1. ग्रामीण लोकसंख्या	हजारात	2179	55732
	2. नागरी लोकसंख्या	हजारात	689	41020
	3. एकूण लोकसंख्या	हजारात	2868	96752
	4. अनुसूचित जाती लोकसंख्या 1991	हजारात	423	8758
	5. अनुसूचित जातीच्या लोकसंख्येची एकूण लोकसंख्येशी टक्केवारी 1991	टक्केवारी	18.15	11.09
	6. अनुसूचित जमात लोकसंख्या 1991	हजारात	276	7318
	7. अनुसूचित जमातीच्या लोकसंख्येची एकूण लोकसंख्येशी टक्केवारी 1991	टक्केवारी	11.84	9.27
	8. पुरुष	हजारात	1476	50334
	9. स्त्रिया	हजारात	1392	46418
	10. स्त्री पुरुष प्रमाण	1000 पुरुषांमार्फत स्त्रियांचे प्रमाण	943	922
	11. घनता	दर चौकिमी क्षेत्रातील लोकसंख्या	222(1991)	314
	12. साक्षरता प्रमाण 2001			
	1. एकूण	टक्केवारी	68.52	77.3
	2. पुरुष	टक्केवारी	81.14	86.3
	3. स्त्री	टक्केवारी	55.12	67.5
	4. राज्यामध्ये जिल्हाचा क्रमांक	संख्या	NA	---

1	2	3	4	5
चार	कृषि (अस्थाई)		(1997-98)	
	1. भौगोलिक क्षेत्र	हजार हेक्टर	1040	30758
	2. जंगलव्याप्त क्षेत्र व क्षयाची भौगोलिक क्षेत्राशी टक्केवारी	हजार हेक्टर टक्केवारी	86 8.30	5306 17.25
	3. शेतीला उपलब्ध नसलेली जमीन अ. विंगर शेती वापराखालील जमीन ब. पडीह आणि लागवडीलायक नसलेली जमीन क. एकूण अ + ब	हजार हेक्टर हजार हेक्टर हजार हेक्टर	20 27 47	1301 1696 2997
	4. पडील जमीन व्यतिरिक्त लागवड न केलेली इतर जमीन			
	1. कायम गुरे चरण आणि इतर	हजार हेक्टर	34	1341
	2. झाडे झुडपाखालील जमीन	हजार हेक्टर	7	226
	3. लागवडी योग्य परंतु पड जमीन	हजार हेक्टर	38	903
	5. पडीह जमीन			
	1. चालू पड	हजार हेक्टर	51	1189
	2. इतर पड	हजार हेक्टर	25	1161
	6. पीकां खालील क्षेत्र			
	1. पीकाखालील निव्वळ क्षेत्र	हजार हेक्टर	753	17636
	2. दुसोटा क्षेत्र	हजार हेक्टर	37	4620
	3. एकूण पीकाखालील क्षेत्र	हजार हेक्टर	790	22256
	7. ओलीत क्षेत्र	हजार हेक्टर		
	1. निव्वळ ओलीत क्षेत्र	हजार हेक्टर	19	2959
	2. एकूण ओलीत क्षेत्र	हजार हेक्टर	48	3647
	8. महत्वाचे पीकाखालील क्षेत्र (अन्नधान्य)	हजार हेक्टर	393	13382
	9. वहीत धारण जमीन अंतीम (90-91)	हजार हेक्टर		
	1. दोन हेक्टर पेक्षाकमी	हजारात	173	6003
	2. दोन ते दहा हेक्टर	हजारात	644	3297
	3. दहा हेक्टर पेक्षा जास्त ह	हजारात	7	171
	10. जमीन महसूल वसूली (2000-2001)	लाख रुपये	6	9200
	11. जिल्हा परीषदेचा उपकर	हजार रुपये	14484	NA
	12. पंचायत समिती उपकर	हजार रुपये	5974	NA
पांच	पशुसंवर्धन (परगणना 1997)			
	1. एकूण पशुधन	हजारात	1486	39793
	2. गाई व बैल	हजारात	751	17949
	3. म्हशी व रेंडे	हजारात	259	6484
	4. मेंढया	हजारात	50	--
	5. शेंढया	हजारात	356	14716
	6. कोंबडया व बदके	हजारात	521	34984
सहा	सहकार (2000-2001)		(98-99)	
	1. सहकारी संस्था	संख्या	3483	158016
	2. प्राथमिक कृषि सहकारी पतसंस्था	संख्या	887	20551
	3. प्राथमिक कृषि सहकारी पतसंस्थांची सभासद संख्या	हजारात	374	10205
	4. सहकारी दुग्धसंस्था	संख्या	858	22035
	5. प्राथमिक कृषिपतसंस्थांनी दिलेले कर्ज	रुपये कोटी	96	3178
सात	जलसिंचन (जन 99)च्या अखेरपर्यंत		जून 2000	
	पूण झालेले पाटवधारप्रकल्प व त्याखालील लाभक्षेत्र			
	1. मोठे प्रकल्प	संख्या	4	31
	2. मध्यम प्रकल्प	संख्या	10	165
	1 व 2 चे लाभक्षेत्र	हजार हेक्टर	184	NA
	3. लघुपाटवधार प्रकल्प (राज्यक्षेत्र)	संख्या	28	2175
	लाभक्षेत्र	हजार हेक्टर	24	NA
	4. सिंचन विडीरीखानी क्षेत्र	हजार हेक्टर	8	1912

1	2	3	4	5
आठ	उद्योग (1999 अखेर)			
	1. नोंदणीकृत कारखाने	संख्या	367	34603
	2. नोंदणीकृत चालू कारखाने (उत्पादन चालू कारखाने)	संख्या	318	29562
	3. सहकारी साखर कारखाने (2000-01 अस्थाई)		6	143
	4. सहकारी साखर कारखान्याती उत्पादन 2000-01	हजार मे. टन	168	6356
	5. सुत गिरण्याची 99-00	संख्या	4	233
नऊ	वीज दिनांक 31/3/1998 अखेर			
	1. वीज पुरवठा केलेली शहरे व खेडी	संख्या	1593	39413
	2. विद्युतीकरण झालेल्या गावांची संख्या	संख्या	1580	-NA-
	3. विद्युत पुरवठा केलेले पंप संच मार्च 2001 अखेर	संख्या हजारात	64 (31-3-00)	2328
	4. बसविण्यात आलेले गोबर गॅस संयंत्रे	संख्या	-NA-	-NA-
दहा	सार्वजनिक आरोग्य 2000-2001			
	1. रुग्णालये	संख्या	16	1102
	2. दवाखाने	संख्या	60	1544
	3. प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	संख्या	63	1768
	4. प्राथमिक आरोग्य पथके	संख्या	11	169
अकरा	प्राथमिक शिक्षण (2000-01)			
	1. एकूण प्राथमिक शाळा	संख्या	2298	65727
	2. प्राथमिक शाळेतील विद्यार्थी	संख्या हजारात	447	12013
	3. प्राथमिक शाळेतील शिक्षक	संख्या हजारात	10	311
	4. प्रत्येक शिक्षकामागे प्राथ. शाळेतील विद्यार्थी	संख्या	43	39
बारा	माध्यमिक शिक्षण उच्च माध्यमिकसह			
	1. एकूण माध्यमिक शाळा	संख्या	400	15284
	2. शाळेतील एकूण विद्यार्थी	संख्या हजारात	236	9242
	3. शाळेतील शिक्षक	संख्या हजारात	6	253
	4. प्रत्येक शिक्षकामागे माध्य. शाळेतील विद्यार्थी	संख्या	39	37
तेरा	उच्च शिक्षण (2000-01)			
	1. संस्था	संख्या	37	1599
	2. एकूण विद्यार्थी	संख्या हजारात	27	939
चौदा	अ. प्रौढ शिक्षण 99-2000			
	1. प्रौढ शिक्षण केंद्र	संख्या	निरंक	-NA-
	2. प्रौढाची उपस्थिती (साक्षर)	संख्या हजारात	hE	-NA-
	ब. तांत्रिक व व्यवसाय शिक्षण 2000-01			
	1. औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था	संख्या	13	613
	2. शासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था	संख्या	9	347
	3. अशासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था	संख्या	4	266
	4. शासकीय व अशासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांची प्रवेश क्षमता	संख्या	1821	92384
	5. पदवी अभ्यासक्रमाच्या तांत्रिक संस्था व त्याची पहिल्या वर्षासाठी प्रवेश क्षमता	संख्या	NA	140
	6. पदविका अभ्यासक्रमाच्या तांत्रिक संस्था व त्याची पहिल्या वर्षासाठी प्रवेश क्षमता	संख्या	NA	41000
	7. व्यवसाय शिक्षण संस्था माध्यमिक व उच्च माध्यमिक गट व त्याची प्रवेश क्षमता	संख्या	NA	184
		हजारात	NA	33270
			NA	-NA-
			NA	-NA-

1	2	3	4	5
पधारा	घरमिहन आणि दळणवळण (मार्च 2001 अखेर)			
	1. एकूण रेल्वेमार्ग लांबी मार्च 2001अखेर	कि.मी	208	5459
	2. रस्त्यांनी जोडलेली गावे			
	अ. बारमाही	संख्या	851(99.00)	36275
	ब. हंगामी	संख्या	NA	2654
	3. एकूण रस्त्याची लांबी (पृष्ठाकीत) (नगरपरिषद रस्ते वगळून)31 मार्च 2001	किमी	8889	216968
	4. राष्ट्रीय महामार्गाची लांबी	किमी	0	3710
	5. राज्य महामार्गाची लांबी	कि.मी	1351	32586
	6. महत्याच्या जिल्हा रस्त्याची लांबी	किमी	2526	45543
	7. इतर जिल्हा रस्त्याची लांबी	किमी	1245	43511
	8. ग्रामीण रस्त्याची लांबी	किमी	3767	91618
सोळा	एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम		97-98 SURVEY	TEMP 97-98
	1. दारिद्र्य रेषेखालील कुटुंबे	संख्या लाखात	TEMP2.60	38.19
	2. लाभार्थी			
	जुने लाभार्थी			
	नवीन लाभार्थी			
	एकूण			
	स्वर्णजयंती ग्राम स्वरोजगार योजना			
	2. स्वयंरोजगारांची संख्या 2000-2001	संख्या		87998
सतरा	रोजगार निर्मिती (2000-2001)			
	अ. रोजगार हमी योजना	मनुष्य दिवस लाख	51.63	1112
	ब. जवाहर रोजगार कार्यक्रम (89-2000)	मनुष्य दिवस लाख	1.62	316
अठरा	आदीवासी कल्याणकारी योजना(97-98)			
	आदीवासी आश्रम शाळा	संख्या	16	731
	विद्यार्थी	संख्या	5065	248298
एको	मागासवर्गासाठी कल्याणकारी योजना			94-95
वीस	(94-95)			
	1. मागासवर्गासाठी वसतीगृहे	संख्या	6	192
	2. वसतीगृहात राहणारे विद्यार्थी	संख्या	510	12797
वीस	जिल्हा नियोजन 2000-2001			
	1. वार्षिक योजनेतील मजूर तरतूद	रु.कोटी	20.50	3794.79
	2.अनुषंग भरून काढणेसाठी तरतूद	रु.कोटी	3.23	242.10
एडे	नागरी पुरवठा 2000-2001			
वीस				
	1. रास्त भावाची दुकाने	संख्या	1927	48655
	2. पुरविलेला एकूण साठा (डिसें.2001)			
	अ. गहू	हजार टन	224	1270
	ब. तांदुळ	हजार टन	149	684
	3. शासकीय गोदामे (30-6-2001)	संख्या	48	994
	4. साठविण्याची क्षमता (30-6-2001)	हजार टन	NA	584

टिप :1. N.A.= उपलब्ध नाही

आधार : अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई.